

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Mirabilis potentia Christi, in hominibus persanandis, quos nulla vis alia
sanitati restituere potuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

sacrata loca peregrinantur. Non enim quotidiana tantum exem-
 pla ostendunt, plurimos inibi salutem aut corporis, aut animæ re-
 perire, quam alibi nusquam reperissent; sed etiam hæc ipsa est
 Act. 19. 11. fiducia in Deum, qui, sicut *virtutes non quasi bet faciebat, per ma-*
num Pauli, ita & per manum Petri, per manum Matris suæ, per
 manum Stephani, aliorumque & Apostolorum & Martyrum, &
 Confessorum, & Virginum facere consuevit. Neque hac re ho-
 nor illius minuitur, sed augetur. Nam quidquid per Sanctos pe-
 titur, ab illo petitur; & quidquid à Sanctis patrat, ab illo patra-
 tur. Quippe quod quis per alium facit, per se ipsum facere cense-
 tur. Et honor seruis exhibitus, est honor dominorum.

IX.

Si omnia reliqua, desperatissimis in morbis, à Christo alla-
 ta remedia velim percensere, excrescet vel hoc libri caput, in vo-
 lumen. Cæcum quis vnquam Machaon illuminauit? Illumina-
 uit Christus, illuminauerunt Sancti. Dæmonem, quis, virtute na-
 turali, ex hominibus expulit? Expulit Christus, expulerunt Chri-
 sti virtute Sancti. Omitto alios quàm plurimos incurabiles mor-
 bos ab ipso curatos. Erat *Ierosolymis Probativa piscina, que cognomi-*
natur Hebraicè Bethsaida, (hoc est, *domus misericordia*) *quing, porti-*
cus habens, vbi ægroti (exclusis muro pecoribus & iumentis, ne
 accedere, & turbare aut profanare aquam possent) aquæ motum
 expectantes considerent. Igitur *in his iacebat multitudo magna lan-*
guentium, cecorum, claudorum, aridorum, expectantium, non Hip-
 pocratem aut Chironem aliquem, non *Panaces*, quod ipso nomine
 omnium morborum remedia promittit: *numerosum, & dijs inuentori-*
bus ad scriptum; vt Plinius refert; sed diuinitus factum *aquæ motu*.
 Plin. lib. 25. Etenim, D. Ambrosio teste, *vt esset indicium, quia descenderat An-*
 c. 3. *gelus, aqua mouebatur*; & instrumenti proprium est, vt nihil quid-
 S. Ambros. lib. de ijs, qui mysteri-
 is initian-
 tur. c. 4. quam agat nisi à principe causa motum. *Angelus enim Domini*,
 vtique bonus (cum non soleat Deus, ad procurandam hominum
 salutem malos Angelos mittere) siue Raphaël, cuius nomen me-
 dicum sonat, siue alius Angelus, cuius officium fuit, sanare,
descendebat secundum tempus, siue Paschæ, siue Pentecostes, siue
 præcipuorum, apud Iudæos, festorum, siue, vt probabilius est, *se-*
cundum tempus hominibus incertum, alioqui non toto anno inibi
 expectaturis, certum autem Deo. *Descendebat autem secundum*
tempus hoc in piscinam, & mouebatur aqua. Et qui prior descendisset in
piscinam, post motionem aquæ, sanus fiebat à quacung, detinebatur in-
 firmi-

firmitate. Sanabatur autem tantum vnus, vt apparet, non esse illam vim sanandi naturalem, sed diuinitus, ad momentum temporis aquis impressam. Si enim natura aquæ id fecisset, semper fecisset. Siquidem ea, quæ natura fiunt, semper fiunt; vt ignis semper vrit; & acidulæ semper sunt acidulæ; thermæque semper fouent & calefaciunt. Accedit, aquæ vim illam datam, vt quæcunque etiam desperatissimam inualetudinem restauraret. Sic ibi diuino dono, inueniebatur, quod nusquam alibi, vel in Atticis fontibus Calliroë, vel in Bœoria Hippocrène, vel ipsa Acidalia, scaturigo, in qua Gratia lauabantur, aliæue salubres vndæ dederunt. *Erat autem quidam homo ibi triginta & octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset Iesus iacentem, & cognouisset, quia iam multum tempus haberet; dicit ei: Vis sanus fieri? Respondit ei languedus: Domine, HOMINEM NON HABEO, vt cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam: dum venio enim ego, alius ante me descendit.* Ipse se iuuare non poterat, & HOMINEM NON HABEBAT. Ecce vt omni auxilio humano destitutus, diuinum sensit. Nam homo quidem, sed homo Deus ei succurrit. Dixit enim ei IESVS: *Surge, tolle grabatum tuum, & ambula. Et statim sanus factus est homo ille: & sustulit grabatum suum, & ambulabat.* Multa hominum millia in vijs, in desertis, in mapalibus, in pagis medico carent, & tamen non carent morbo; vt dicere iure possint: *Hominem non habeo;* sed Deum habent, quo solo auxiliante possunt corporis vires recuperare. Et verò sæpissime, sine vilo medico recuperant: quod tamen, cum toties contingat, pauci mirantur; multi etiam penitus non animaduertunt. Ah multi neque animæ habent medicum, quia Parocho destituuntur; vtinam scient, se Deum habere, & quando copia non est peccata confitendi, saltem contritione, & Deo super omnia amato, nossent culpas diluere! Noscant autem, si sciant, humano auxilio deficientē, nō deficere diuinum, cui nulla mali diuturnitas potest obistere; nulla vehementia aut difficultas obicem ponere. Lazarum quadriduanum ex ipso sepulchro euocat; hæmorrhoidiam, per duodecim annos, ægotam sanat; & alteram mulierem, quæ spiritum infirmitatis, annos duodeuiginti habuit, morbo liberat; hunc denique, triginta octo annos, in porticu & paralyti iacentem, post tot hyemes, erigit. Sed erigit, tanto tempore, patientissima spe, perseverantem; & erigit extemplò; nam dictum factum, quippe

Ioan. 4. 39.
Luc. 8. 43.

statim sanus factus est homo ille. Enimuerò adeò sanus factus est, ut illico sustulerit ipse grabatum suum, nouus Atlas factus. Ex quibus omnibus enumeratis exemplis clarum fit, quàm diuersa sint diuina iudicia ab humanis; cum toties Deus iudicet manum porrigendam ijs, quos homines esse deferendos iudicauerunt; quorum vtrumque docet, nec nimiam in hominibus fiduciam collocandam, nec vnquam Deo diffidendum. Hoc est, quod veteri prouerbio dicitur: *Deus de machina*: stat enim ille pro nobis inuocatus, cum nos etiam in extrema tegula stamus.

CAPVT XIII.

*Deum, tum in omni, tum etiam in pecuniaria necessitate
egentibus mirabiliter subuenire.*

I.
2. Cor. 5. 18.
Ephes. 3. 20.

Ierem. 2. 13.

Profanorum hominum iudicio; *Nummus est humanae potentiae compendium*; rectius dicerent: *Deus est humanae potentiae compendium*. Siquidem omnia ex Deo, qui potens est omnia facere superabundanter, quàm petimus, aut intelligimus, secundum virtutem, quae operatur in nobis. Ille fons est omnis boni; ille Oceanus misericordiarum; ille asylum; ille scutum; ille portus; ille spes prima & vltima miserorum. Ut proinde stolidè erret, qui, fonte deserto, cisternas sibi fodit, quae continere non valent aquas; aut fluuium, immo riuiulum existimat Oceano pleniorum; vel qui, cum vidit, se ab omnibus deserti, etiam à Deo desertum arbitratur; quasi exhausta sit illius potentia & bonitas, aut fons misericordiae exsiccat. Non nouit Deum, quisquis, in rebus ambiguus, non consulit Deum. Non credit Mundi gubernatorem Mundo esse superiorem, quicumque se abstrahi sinit, per vllam rem Mundi. O quàm vilis spes est, quae nititur Mundi potentia! quàm fugax Principum custodia! quàm fallax fiducia creaturae! Fascinatio, error, caecitas, infania est, quærere vbique vel solatia, vel auxilia, & ignorare, aut obliuisci eum, in quo sunt omnia, immo etiam à quo sunt omnia, qui & est omnia in omnibus.

II.

De Protheo, versipelle falsoque Deo, quem alij Vertumnum appellauerunt, Propertius ita cecinit:

Oppor-